

MÓRICZ ZSIGMOND
MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR
Minőségirányítási Tanács

MÓRICZ ZSIGMOND
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár Stratégiai Terve 2022-2024

„Érték, élmény, inspiráció”

**Nyíregyháza
2022.**

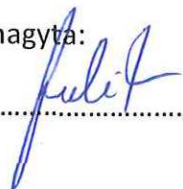

A dokumentum kódja	V01.1
Verziószám	3
Állománynév	A Mór Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár stratégiai terve_2022_2024
Oldalszám	36
Készítette	Stratégiai tervezési munkacsoport
Jóváhagyta	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata
A jóváhagyás dátuma	2022.
A hatálybalépés dátuma	2022.

MÓDOSÍTÁSOK LISTÁJA

Verzió	Állománynév	Oldalszám	Módosította	Jóváhagyta	A jóváhagyás dátuma	A hatálybalépés dátuma
2	A Mór Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár stratégiai terve_2021_2025	36	Stratégiai tervezési munkacsoport			

Jóváhagyta:

 .....

 .....

Minőségirányítási vezető

 .....

igazgató

Bevezető	4
I. A stratégiai terv célja	4
II. Helyzetkép, eddigi eredmények	4
III. A 2022-2024 közötti időszak stratégiai tervezését és fejlesztéseit meghatározó alapelvek és szakmai trendek	6
IV. Könyvtárunk működési környezetének jellemzői	7
V. PGTTJ – elemzés	9
1. Politikai környezet	10
2. Gazdasági környezet	11
3. Társadalmi környezet	11
4. Technológiai környezet	12
5. Jogi környezet	12
VI. SWOT ANALÍZIS	13
VII. ERŐFORRÁS-ELEMZÉS	16
VIII. Jövőkép	17
IX. Küldetésnyilatkozat	17
X. Minőségpolitikai nyilatkozat	18
XI. A KÖNYVTÁR STRATÉGIAI CÉLJAI 2022-2024 KÖZÖTT	20
1. <i>Digitalizálás, informatikai fejlesztések, kulturális innováció</i>	21
2. <i>Reklám, marketing:</i>	21
3. <i>Minőségi könyvtári szolgáltatások megyei szintű fejlesztése</i>	22
4. <i>”Zöld Könyvtár”</i>	23
5. <i>Humánerőforrás fejlesztése, képzése és infrastrukturális fejlesztések</i>	24

Bevezető

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár az előző 5 éves (2016-2020) stratégiáját felülvizsgálta, és elkészítette a 2022-2024-es időszakra terjedő stratégiai tervét. 2015-ig ISO minőségirányítási rendszer szerint működött a könyvtár, majd 2017-től fokozatosan tért át a TQM alapú minőségirányításra. A minőségirányítási munka eredményeként a szemléletünkben és természetesen a társadalmi, gazdasági, jogi környezetünkben bekövetkezett változások indokolják egy új stratégiai terv készítését. Tevékenységünket meghatározzák a folyamatosan változó feladatok, melyekhez igazodni kell, ezek határozzák meg a stratégiai tervezést.

I. A stratégiai terv célja

Az intézmény alapvető feladatának tekinti, hogy szolgáltatásait magas minőségen nyújtsa és megfeleljen a társadalmi elvárásoknak, a növekvő és változó felhasználói igényeknek és minőségi követelményeknek.

Fontosnak tartjuk, hogy innovatív megoldásokkal javítsuk szolgáltatásainkat, növeljük a környezetünkben élő felhasználók számát. Célunk, hogy használóink, látogatóink, beiratkozott olvasóink minél nagyobb arányban minél többen részesüljenek a kulturális alapellátásban, és minél többen igénybe tudják venni a könyvtári szolgáltatásokat.

Az intézmény az új stratégiai terv elkészítésével a megváltozott körülményekhez alkalmazkodó és gyorsan reagáló, folyamatosan innovációra képes, szakmailag elismert szervezetként folytatja tevékenységét.

Célunk és küldetésünk az, hogy a könyvtár helyszínt, eszközt, inspirációt, élményt, lehetőséget és támogatást adjon a művelődéshez, az olvasáshoz, az életkortól független tanuláshoz.

II. Helyzetkép, eddigi eredmények

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 1952. november 22-én létesült a Nyíregyházi Körzeti és Városi Könyvtár egyesítésével. Jogelődje a Szabolcs Vármegyei Törvényhatósági Könyvtár, amelyet 1898-ban alapítottak. A II. Világháború után fennmaradt állománya 1949-ben a Nyíregyházi Városi Könyvtárban nyert elhelyezést. A Megyei Könyvtár ezt követően egy Benczúr téri államosított magánházban működött két és fél évtizeden át.

Jelenlegi helyére 1975. október 29-én költözött: Paulinyi Zoltán építész tervei alapján készült az épület a város központjában, patinás környezetben. Az új épület kínálta lehetőség a könyvtárat a város szellemi központjává alakította. A városban elindított intézményi integráció hatására 1979-ben a Megyei Könyvtár a Nyíregyházi Járási Könyvtárral, majd 1984-ben a Nyíregyházi Városi Könyvtárak Központjával és fiókhálózatával egy szervezeti egységbe fuzionált.

Az intézmény fenntartója 1991 májusától Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata. Az 1990-es éveket a technológiaváltás és a szolgáltatás előtérbe helyezése jellemezte. Számítógépre került a könyvtár teljes dokumentumállománya és kölcsönzési rendszere.

Könyvtárunk történetében mérföldkőnek tekinthető 2005. december 1.: használói előtt megnyitotta kapuit az újjáépült megyei könyvtár. Nyíregyháza és a megye könyvtári ellátásában nagy változást jelent a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár központi épületének teljes rekonstrukciója, mely lehetőséget teremtett a szolgáltatási terek korszerűsítésére, a raktározási kapacitás növelésére. Módot nyújt az eddigi szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a nyilvános közkönyvtári – közintézményi funkciók bővítésére. A 3202 m² nagyságú épület összesen 1400 m²-el, magas tetővel bővült, másfél szinttel lett nagyobb.

2018-2020 között egy sikeres uniós pályázatnak köszönhetően újabb infrastrukturális fejlesztés következtében új közösségi-tanuló terek alakultak, egy teljes fiókkönyvtár megújult és a legmodernebb informatikai eszközök segítik az élethosszig tartó tanulás folyamatát minden korosztály számára.

Dokumentumállományunk **több mint 420 ezer egység**. Ebből **344.626** db a könyv-és bekötött folyóirat, **20.871** db audiovizuális-, 659 db elektronikus-, **55.531** db egyéb (kép- és mikro-dokumentumok, aprónyomtatványok). Jelenleg **454** féle időszak kiadvány várja az olvasókat. 30 kölcsönözhető e-book olvasóval rendelkezünk, mindegyik 300 dokumentumot tartalmaz.

A városban a központi könyvtárunk, 6 fiókkönyvtárunk, 2 könyvtár pontunk és 1 letéti könyvtár az orvosi szakkönyvtárban áll a felhasználók rendelkezésére.

A megyében a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében **200 településsel** van együttműködési megállapodásunk, 171 településen szolgáltatóhelyen és 29 településen könyvtárbusz segítségével szolgáltatók. 2020-ban ellátatlan település már nincs a megyében.

Dokumentumállományunk és szolgáltatásaink segítségével minden olvasói igény magas szinten kielégíthető.

III. A 2022-2024 közötti időszak stratégiai tervezését és fejlesztéseit meghatározó alapelvek és szakmai trendek

A 2022-2024 közötti időszak stratégiai tervezése során a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár:

- megismeri és elemzi a hazai- és nemzetközi könyvtári rendszerekben tapasztalható trendeket, azokat szükség esetén és lehetőség szerint alkalmazza az intézményben;
- figyelembe veszi a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának fejlesztési tervét;
- figyelembe veszi az Európai Unió irányelveit;
- figyelemmel kíséri az információs technológiai változásokat, ezeket lehetőség szerint felhasználja;
- támogatja a teljes körű minőségbiztosítás alkalmazását és kiterjesztését;
- szervezetfejlesztési elképzeléseit könyvtárszakmai szempontok figyelembevételével fogalmazza meg.

Az Európai Unió által koordinált EUROPA 2030 stratégia terv még kidolgozás alatt van, de a Bizottság prioritásai (2019-2024) irányt mutatnak az előttünk álló évek célkitűzéseit illetően:

- Európai zöld megállapodás - tegyük fenntarthatóvá Európa gazdaságát, az éghajlati és környezeti kihívásokat kezeljük lehetőségként minden szakpolitikai területen,
- digitális korra felkészült Európa: az EU digitális stratégiája fel fogja vértetni az embereket az újgenerációs technológiákkal
- emberközpontú gazdaság - az Uniónak vonzóbb beruházási környezetet kell teremtenie és ösztönöznie kell a növekedést, hogy minőségi munkahelyek jöjjenek létre, elsősorban a fiatalok és a kisvállalkozások számára.

Az IFLA jelmondata: Erős könyvtárak - erős társadalmak! Az IFLA 2016-2021. közötti időszakra szóló stratégiája megfontolandó irányokat jelez a könyvtárak számára, amelyek aktualitása 2021 után is releváns:

- A könyvtárak társadalmi szerepvállalása tovább nő (olvasás és a műveltség, kapcsolódás a nemzetközi szervezetek programjaihoz, továbbépítkezés, szabványok)
- Információ és tudás (fenntartható információs környezet, méltányos szerzői jog, a vakok nyomtatott szövegekhez való hozzáféréseinek biztosítása, Internet kormányzás és semlegesség)
- Kulturális örökség (megőrző és konzerváló központok, a digitális megóvás szabványa, katasztrófa kockázat csökkentése)
- Képessé tétel, teljesítményfejlesztés (könyvtárak népszerűsítése az ENSZ 2030 Fenntartható fejlődés programjában, International Advocacy Programme (IAP), Building Strong Library Associations (BSLA) modell).

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója

Csatlakozva a fenntartó városfejlesztési stratégiájához fejlesztési folyamatainkba alapelveként beemeljük a közösségi szemléletet, a széles körű partnerség biztosítását, a település átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzések (a „Versenyképes város” - Versenyképes, nemzetközi színvonalú gazdaság, értékteremtő foglalkoztatás és az aktivitás növelése, a „Gondoskodó város” - Javuló életminőség és a társadalmi különbségek csökkentése és a „Környezettudatos város” - energiahatékonyság és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás) megvalósítását.

A városfejlesztési tervben a kultúráról megfogalmazott stratégiai célok előtérbe helyezik a nyitottságot, a multifunkciós jelleget, a lakossági igényekhez igazodó rugalmas megoldásokat (nyitvatartás, online alkalmazások), az alulról jövő kulturális és szabadidős kezdeményezések ösztönzését.

Összefoglalva:

Könyvtárunk sikeres és eredményes működésének feltétele a fenntartó önkormányzat stratégiai célkitűzéseit támogató hosszú távú projektek mellett a felhasználó-központú szolgáltatások fő prioritásként való kezelése. A fenntartható fejlődést olyan kulcsfolyamatok tudják biztosítani, mint: a magas szakmai és szolgáltatói színvonal elválaszthatatlanul együtt kezelt egysége, az együttműködés, a partnerség, a felhasználók elégedettségének tudatos középpontba állítása, az információs technológiák innovatív alkalmazása, valamint a digitális kompetenciafejlesztés stratégiai területként való kezelése. Mindezen kulcsfolyamatok előfeltételei egy másodlagos, ám könyvtárunk számára kiemelt fontossággal kezelt célnak: a könyvtárosi hivatásról kialakult általános image újra pozicionálásának.

IV. Könyvtárunk működési környezetének jellemzői

Egy könyvtár, szerepét, céljait, feladatait az a hely határozza meg, ahol létrejött.

Egy intézmény létrejöttének okai többfélék lehetnek. Ezek az okok eredeztethetők gazdasági, politikai, jogi, eszmei, szellemi, illetve a hely történelmi, társadalmi és szokáshagyományából.

A könyvtár stratégiájának kialakításakor a folytonos változások határozzák meg a mindennapi feladatokat. Elmondható, hogy a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, fiókkönyvtárai és a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben ellátott települési könyvtárak meghatározóak a város és a megye kulturális életében.

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár működését a hatályos jogszabályok, az országos könyvtári stratégiai folyamatok, illetve a szakminisztériumtól kapott feladatok határozzák meg.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye az ország legkeletibb megyéje, keletről Ukrajnával és Romániával határos. Mindkét határos ország részben, Kárpátalján és a Partiumban a hajdani Ung és Ugocsa vármegyék területein sok magyar lakos is él, akikkel a megye és települései jó gazdasági és kulturális kapcsolatokat tartanak fenn. A megye területe 5936 km², az ország területének 6,4 %-

át teszi ki, ezzel közepes nagyságú megyének számítunk. Teljes népessége 552.964 fő (2019. jan. 1.), az ország lakosságának 5,7 %-a, ennek kb. egynegyede él a megyeszékhelyen, Nyíregyházán. A megyét 229 település alkotja - ezek közül 27 városi rangban – 13 járásra tagozódva.

Gazdasági fejlettség szempontjából az ország leghátrányosabb helyzetű területei közé tartozunk. (A megye a 19. az egy főre jutó GDP szerinti csökkenő rangsorban.)

A megyei területfejlesztési koncepció legfőbb célkitűzései: a gazdasági versenyképesség fokozása, emberközpontú élhető környezet megteremtése, a tradicionális, turizmusban hasznosítható értékek megóvása – párhuzamosan a települési értéktárak létrehozásával. A megye közlekedési hálózata viszonylag jó, az M3-as autópálya Vásárosnaményig ér el.

A megye természeti és épített értékei - a Krúdy Gyula által sokszor megírt nyírségi táj, a festői Felső-Tiszavidék, a Szatmári és Beregi síkság, az Ecsedi-láp, a Tisza és a gyógyvizek, a tiszaháti falvak és városok templomai (melyek közül több Europa-Nostra díjas), a máriapócsi kegyhely, a csengeri Makovecz-épületek -, megye történelmi és irodalmi emlékhelyei (Rákóczi, Esze Tamás, Bessenyei, Kölcsey, Móricz, Krúdy...) sok látogatót vonzanak. A megyeszékhely országosan elismert állatparkja, a sóstói gyógyfürdő és a múzeumfalu különösen nagy turistaforgalmat bonyolít.

A kulturális és tudományos élet különböző intézményekben, egyesületekben zajlik: 20 muzeális intézmény, levéltár, egy kőszínház, 2 mozi, a városokban művelődési ház, további 55 településen integrált közösségi tér működik. A helyi történelmi és irodalmi nagyságok emlékét civil kulturális egyesületek őrzik. A népművészeti hagyományokat számos néptáncsoport, népzenei együttes és kismesterségek művelői ápolják. Színvonalas kulturális programok, fesztiválok és gasztronómiai rendezvények sokasága biztosítja a helyiek és vendégek művelődését, szórakozását. Több kulturális túraútvonal vezet át a megyén: Középkori templomok útja, Móricz-emléktúra, Mária-út.

Felsőoktatási intézmények a megyeszékhelyen működnek.

Gimnáziumi oktatás 101, szakközépiskolai képzés 80 feladat-ellátási helyen történik, szakképzés 61 intézményben folyik. Általános iskola 247 helyen működik, kettőben van német nemzetiségi nyelvoktatás, 7 iskolában két tanítási nyelvű oktatás (főképp angol). 54 intézmény lát el alapfokú művészeti oktatást.

Nyíregyháza Szabolcs-Szatmár-Bereg megye megyeszékhelye, megyei jogú város, mely infrastrukturálisan, esztétikailag és kulturális programok tekintetében évről évre vonzóbb képet mutat.

Lakosainak száma: 119.767 fő (2019 évben), ezzel az ország hetedik legnagyobb városa. Településszerkezetének egyedi jellegzetessége a hozzátartozó bokortanyák rendszere. A munkahelyteremtő beruházások száma – a földrajzi fekvésből adódó jó logisztikai környezetnek, az európai szintű infrastrukturális kapacitásoknak és a humán erőforrásoknak is köszönhetően – folyamatosan nő, melyeknek főként az Ipari Park ad helyet.

A külföldi és magyar cégek által több ipari ágazat is jelen van a városban (gép- gumi-, játék-, műanyag-, élelmiszer-, papírgyártás stb.). Az egyik legnagyobb munkaerő-foglalkoztató a kereskedelem.

Szak- és felsőoktatási könyvtárak a megyeszékhelyen működnek.

Felsőoktatási intézményei:

- Nyíregyházi Egyetem,
- Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kara,
- Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola.

A város könyvtárai:

- Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 6 fiókkönyvtárral, két könyvtár ponttal, és könyvtárbusszal a bokortanyák ellátására.
- Egyéb települési könyvtárak:
  - o Nyírség Könyvtár Alapítvány (Jósaváros),
  - o VOKE Vasutas Művelődési Ház és Könyvtár.

Felsőoktatási intézmények könyvtárai:

- Nyíregyházi Egyetem Központi Könyvtára (magában foglalja a volt tanárképző főiskolai és a régi mezőgazdasági főiskolai gyűjteményt),
- Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára,
- Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Könyvtára.

Alap- és középfokú oktatási intézmények iskolai könyvtárai (köztük a Vikár Sándor Zeneiskola és a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium könyvtára).

Szakkönyvtárak:

- Jósa András Kórház Kállay Rudolf Orvosi Szakkönyvtára,
- Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum Kutató Központja Könyvtára,
- Jósa András Múzeum könyvtára,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Levéltár Könyvtára,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság Könyvtára.

Könyvtárunk változatos és gazdag dokumentumállományával, különgyűjteményeivel, és differenciált szolgáltatásaival képes kielégíteni a hobbiolvasók, a tanulók, az információkeresők igényeit, rendezvényeivel, közösségeivel a művelődésre, szórakozásra, közösségi élményekre vágyók igényeit, barátságos, otthonos környezetével, centrumbeli fekvésével kedvelt találkozóhelye gyerekeknek, fiataloknak, idősebbeknek.

V. PGTTJ – elemzés

A stratégiaalkotást alapvetően a mikro- és makro környezeti körülmények és feltételek határozzák meg. A politikai, gazdasági, társadalmi és technológiai tényezők, amelyek közt az intézménynek a tervezési időszakban működni, fejlődni kell. A könyvtárnak meg kell vizsgálnia azokat a tényezőket, melyek elemi módon befolyásolják annak működését.

A könyvtár fennmaradását, társadalomba ágyazottságát az alapján határozhatjuk meg, hogy az elégedettségmérések és ennek hatására kapott mutatószámok alapján mennyire felel meg az aktuális társadalmi, azon belül is a felhasználói elvárásoknak. Jelen elemzés célja, hogy megvizsgálja az intézményre ható politikai, gazdasági, társadalmi, technológiai valamint jogi tényezőket.

1. Politikai környezet

- Az Európai Unió hangsúlyt fektet az európai információs társadalom fejlesztésére és támogatására.
- Kiemelt politikai törekvés a nemzeti jólét megteremtése, a kulturális alapellátáson keresztül a közösség fejlesztése, az életminőség javítása, a versenyképesség és a foglalkoztatás növelése.
- A Magyar Információs Társadalmi stratégia előrevetíti a tudásalapú gazdaság, a modern információs társadalom kialakítását.
- Az állam támogatja a digitális írástudás széleskörű terjesztését, az EU konform szolgáltatások kialakítását (Digitális Jólét Program, Digitális Jólét Program Pontok, elektronikus ügyintézés), az uniós gyakorlattal harmonizáló jogi szabályozást.
- A jelenlegi tervezési időszakra vonatkozóan nem készült országos könyvtári stratégia, csak ajánlások vannak.
- Az ágazati irányítás modernizációs stratégiája korszerű jövőképet és cselekvési programot határoz meg a könyvtárak számára (minőségfejlesztés, érdekeltség-növelő támogatás, Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer, ODR, akkreditált képzések kínálata stb.).
- A nyilvános könyvtárak szolgáltatásai a kulturális alapellátásban meghatározó szerepet töltenek be és rendszerszintű, intézményesített működést biztosítanak minden településtípus esetén, a törvényi előírásokkal összhangban.
- A kulturális alapellátás kiterjesztése a könyvtári intézményhálózat szerepének erősödésével jár együtt.
- A mindenkorin kisebbségpolitika helyi szintű alkalmazása hatást gyakorol a könyvtári nemzetiségi ellátásra, a nemzetiségi önkormányzatokkal való együttműködésre.
- A nemzeti érdekek előtérbe helyezése, erősítése. Megyénk három határ mentén fekszik, ezért kiemelten fontos a határon túli magyarság segítése.

2. Gazdasági környezet

A könyvtár működéséhez, a szolgáltatások és a gyűjtemény finanszírozásához jelenleg a források több csatornán, változó mértékben állnak rendelkezésre. A forrásoknak csak egy részét garantálja jogszabály, más részét a fenntartó gazdasági helyzete határozza meg.

- A költségvetésben biztosított keret csupán a működési költségeket fedezi, szakmai innovációra, szolgáltatásfejlesztésre csak a változó mértékű pályázati források nyújthatnak fedezetet.
- Folyamatosan nő a pályázati lehetőségek, a többcsatornás finanszírozás jelentősége. Az európai uniós források alternatív finanszírozási, fejlesztési lehetőséget kínálnak.
- A különböző dokumentumok és adathordozók ára befolyásolja az állománygyarapítást és szolgáltatást.
- A lakosság munkaerő-piaci versenyképességének növelése megköveteli a szolgáltatások bővítését (képzések szervezése, DJP Pont működtetése), gazdasági helyzete azonban nem teszi lehetővé ezek piaci alapon történő finanszírozását.
- A mindenkori aktuális adózási rendszer határozza meg az intézmény gazdasági működését, kiadói tevékenységét.
- A jellemzően alacsony bérezés kihatással van az alkalmazottak társadalmi megbecsültségére, valamint életszínvonalára (alacsony presztízs, motiváció hiánya).

3. Társadalmi környezet

- Az élethosszig tartó tanulás, az átképzés és távoktatás elterjedése hatással van a könyvtárak tevékenységére.
- A globalizáció folyamatában kiemelt szerepe van kulturális örökségünk, nemzeti értékeink megőrzésének, hagyományaink ápolásának, az anyanyelv identitásőrző szerepének.
- A könyvtárnak szerepe van a társadalmi különbségek enyhítésében, az esélyegyenlőség megteremtésében (hátrányos helyzetűeknek, munkanélkülieknek szervezett informatikai képzések).
- A könyvtáraknak alkalmazkodniuk kell a váratlanul megjelenő pandémiás helyzethez, ami alapjaiban változtatja meg a könyvtárak működését, ennek megfelelően szerepet kell vállaljanak az elszigeteltség kezelésében.
- Megváltoztak, s folyamatosan változnak az olvasási szokások. Az Y és Z generációk eszközhasználati és információkeresési szokásai jelentősen eltérnek a korábbi korosztályok könyvtárhasználói szokásaitól, megjelentek a digitális bennszülöttek.
- Egyre hangsúlyosabb a digitális írástudás, digitális műveltség elterjedésének elősegítése, az élethosszig tartó tanulás támogatása.
- A helyi társadalmi helyzet (munkanélküliség, gazdaságilag elmaradott térség) újabb feladatok elé állítja a könyvtárakat, erősíti azok szociális funkcióját.
- Felgyorsult az élet, az emberek folyamatos időzavarral küzdenek, erősödik az azonnali információhoz jutás igénye, ennek érdekében a könyvtárnak támogatni kell az elektronikus állampolgári ügyintézkést, az állampolgároknak meghirdetett pályázatok elérését.

- Folyamatosan bővülnek az otthoni hálózati szolgáltatások, lehetőségek. Erősödik a minőségi szolgáltatások iránti igény.
- Egyre jelentősebb a speciális ismeretek és készségek megszerzésének igénye (munkaerő piaci szempontok). Felértékelődött a közösségi tanulás, munkavégzés, illetve a közösségi média szerepe.

4. Technológiai környezet

- Az információs-kommunikációs technológia fejlődése lehetővé teszi a kulturális javakhoz történő hozzáférést, a kulturális értékek és információk akadálymentes elérését.
- A könyvtáraknak lépést kell tartaniuk az IKT gyors fejlődésével, amely a szakmai ismeretek és az eszközök folyamatos megújítását igényli.
- Jelentős a mobil technológiai eszközök és alkalmazások előretörése.
- Egyre szélesebb körben terjed az e-tartalmak (online adatbázisok, e-könyvek), az eleve digitálisan született tartalmak, illetve az e-olvasók használata.
- Mind nagyobb teret hódítanak az integrált keresőeszközök és a szemantikus keresők, növekszik az igény az integrált és távszolgáltatások iránt.
- A webináriumok, e-konferenciák, közösségi fórumok az (online) tanulás egyre elterjedtebb formái. Az információ- és tudásmegosztásban felértékelődött a közösségi háló súlya.
- Az új információhordozók megjelenése a könyvtárak folyamatos fejlesztését, a technológia folyamatos követését, a könyvtárosok folyamatos továbbképzését igényli.

5. Jogi környezet

- A könyvtári rendszer Magyarország legnagyobb kulturális intézményrendszere; működését a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg (1997. évi CXL. tv, KSZR rendelet, ODR rendelet, stb.).
- A törvények, rendeletek, követő jogszabályok gyakori változása, módosítása megköveteli a folyamatos figyelemmel kísérést.
- A könyvtár tevékenységének és szolgáltatási kínálatának bővülése egyre több jogszabály hatálya alá tartozik. A könyvtárszakmai és államháztartási jogharmonizáció hiánya miatt szakmai, gazdasági, jogi nehézségek adódnak.
- A könyvtári minőségirányítás szerepét a nyilvános könyvtárakban kormányrendelet és a könyvtári törvény módosítása tartalmazza.
- Magyarország alaptörvénye tartalmazza a művelődéshez és tanuláshoz való jogot. Ezek a jogok erősíti az információhoz való hozzájutás igényét, ezzel együtt a könyvtárak szerepét.
- A könyvtárak személyes adatok védelmére vonatkozó hatályos jogszabályok figyelembe vételével kezelik ezeket az adatokat.
- A felnőttképzési törvény is módosult, ami meghatározza a könyvtárunkban indítható engedélyezett képzések körét és lehetőségét.

VI. SWOT ANALÍZIS

ERŐSSÉGEK (+) STRENGTHS	GYENGESÉGEK (-) WEAKNESSES
<p><u>humán erőforrás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • munkakörnek megfelelő szakirányú végzettség • folyamatos a szakmai továbbképzés • jelentős tapasztalati és kapcsolati tőke • innovációs nyitottság <p><u>szervezés, irányítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dolgozókat szakmailag segítő, önálló kezdeményezéseket ösztönző vezetési stílus • sokrétű, összetett feladatok szervezése • kiforrott munkarend alapján stabil üzemszerű működés • kiterjedt belföldi és nemzetközi szakmai kapcsolatrendszer • erős társadalmi felelősségvállalás (szociális, oktatási, egészségügyi és civilszervezetekkel együttműködve) • eredményes hazai és uniós pályázati tevékenység • egységes arculat működtetése • innovatív szervezeti - vezetési szemlélet • vonzó és aktív közösségi szolgálati helyszín <p><u>állomány</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • tervszerű állománygondozás, sokféle dokumentumtípus • sikeres helyismereti, zenei különgyűjtemények • digitális gyűjtemények: Digitális Helyismereti Archívum: JaDox, NYTV Archívuma, stb, NAVA, e-book gyűjtemény • kisebbségi, határon túli letétek <p><u>szolgáltatás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • tradicionális és legkorszerűbb szolgáltatások egymás mellett (Könyvet házhoz!, könyvtárbusz) • egyedülálló korai fejlesztő részleg (Csiriptanya) • mobilitás a szolgáltatások nyújtásában: strandkönyvtár, kitelepülések • Családbarát szolgáltatóhely • sikeres digitális kompetenciafejlesztő, olvasásnépszerűsítő és olvasásfejlesztő programok 	<p><u>humán erőforrás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • növekvő átlagéletkor • rugalmatlanság • belső kommunikáció • létszámstopból adódó egyéni többletfeladatok • nyelvtudás hiánya <p><u>szervezés, irányítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A szolgáltatás szinterei a város különböző pontjain találhatóak, ezért a humán erőforrás gazdálkodás és a belső kommunikáció nem elég hatékony • folyamatosan változó gazdasági és szakmai elvárások, követelmények nagy kihívást jelentenek a szervezet számára • pályázati források beszűkültek <p><u>állomány</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • az állomány és információbiztonság hiányos • raktározási helyhiány <p><u>szolgáltatás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • empátikus, barátságos kommunikációt (mosolyt) hiányolják a felhasználók

<ul style="list-style-type: none"> • sokszínű kulturális programkínálat • hátrányos helyzetű csoportok számára kínált szolgáltatások (biblioterápia) • helyi értékek megőrzése, közvetítése (Nyíregyháza Könyve, SZ-SZ-B Szemle) • jelentős hagyományokra épülő, erős városi hálózat • stúdiószolgáltatások • Születésnap Újság szolgáltatás • együttműködés a könyvtári rendszer civil szereplőivel (Nyírség Könyvtár Alapítvány) • magyar-idegennyelvű adatbázis hozzáférések • aktív közösségi média jelenlét • igényes kötetzeti szolgáltatások • felnőttképzési szolgáltatások • népszerű DJP Pont-szolgáltatások <p><u>épület</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jól megközelíthető, központi elhelyezkedésű • kívül-belül felújított modern, barátságos külső • akadálymentesített • indukciós hurok, hangos térkép • stúdió, süketszoba • modern konferenciaterem és oktatóterem <p><u>eszközök, tárgyi feltételek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • működési feltételek biztosítottak • jelentős vonzerőt képviselő mobilizálható népi játszótér • 4 gépkocsi, 1 könyvtárbusz • tolmácstechnikai berendezés • e-book olvasók 	<p><u>épület</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • elhasználódás, törvényszerű amortizáció • fiókkönyvtárak berendezése elavult, kopott, elhasználódott, egyes fiókkönyvtárak teljes felújításra szorulnak. • rejtett műszaki problémák derülnek ki • karbantartásra, állagmegóvásra fordítható források beszűkültek <p><u>eszközök, tárgyi feltételek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • gyorsan avuló IT eszközpark
---	---

LEHETŐSÉGEK (+) OPPORTUNITIES	VESZÉLYEK (-) THREATS
<p><u>humán erőforrás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • önkéntesség bevezetése <p><u>szervezés, irányítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • TQM módszer és vezetési szemlélet erősítése • szolgáltatási színvonalat emelő együttműködési programok növelése (oktatási intézmények, közös kutatások, Smart City) • szervezeti kommunikáció fejlesztése, erős külső-belső PR tevékenység stratégiai és projektszintű megerősítése • dolgozói elégedettség mérések eredményeinek adoptálása a folyamatmenedzsmentbe • aktív pályázati tevékenység folytatása • szponzorációs stratégia kialakítása, fókuszban a megyei multinacionális cégek • együttműködés digitális szolgáltatókkal • partnerközpontúság, együttműködési előnyök további kiaknázása városi, országos és megyei szinten • energiatakarékos működési megoldások alkalmazása – zöld könyvtár program bevezetése • városi kulturális szolgáltató intézményekkel való még szorosabb, stratégiai együttműködés <p><u>állomány</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • on-line hozzáférésű, teljes szövegű adatbázisok bővítése, hozzáférés biztosítása • digitális gyűjtemények továbbfejlesztése, platformfüggetlen kialakítás • integrált városi közgyűjteményi rendszer kialakítása <p><u>szolgáltatás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • távhasználati, e-learning, távoktatás szolgáltatások fejlesztése, bővítése • DJP Pontunk szolgáltatásainak bővítése • térítéses szolgáltatások felülvizsgálata, fejlesztése • Bízalom Könyvtrezor kialakítása (bedobható lejárt vagy lejárat közeli könyvek számára) 	<p><u>humán erőforrás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nem lesz utánpótlás, a nyugdíjba vonuló kollégák kiesése után nem tudunk új munkatársakat alkalmazni <p><u>szervezés, irányítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • túlszabályozott gazdasági, törvényi környezet okozta túlterheltség és folyamatlassulás • az elavuló IT és eszközpark a fejlődés gátjává válik • forráshiány okozta szolgáltatói minőségromlás • működési és fenntartási költségek forrásainak folyamatos csökkenése <p><u>szolgáltatás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • a könyvtár nem tud lépést tartani a kereskedelmi információszolgáltatás követelményeivel • a könyvtár informatikai fejlesztése nem tud lépést tartani az informatikai lehetőségekkel • a szakmai munka fejlesztése bizonytalanná válhat a törvényi változások, forráselvonások, gazdasági és szervezeti integráció bevezetésével

<ul style="list-style-type: none"> • társadalmi felelősségvállalás kiszélesítése (szemészeti szűrővizsgálat) • konferencia, stúdió- és tolmácstechnikai szolgáltatások népszerűsítése • online módszertani, szakmai időszaki kiadvány indítása (Könyvtári Kis Híradó) • városi hálózat bővítése • új helyi értékközvetítő programok meghirdetése (Nyíregyháza Mesekönyve) • digitális kompetenciafejlesztő programok folytatása <p><u>épület</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • fogadótér belső átalakítása • pályázati forrásból fiókkönyvtárak felújítása, akadálymentesítése • kávézó, büfé kialakítása külső megközelítéssel 	
---	--

VII. ERŐFORRÁS-ELEMZÉS

A könyvtár erőforrásainak elemzése során azonosítottuk a rendelkezésre álló eszközöket. A vizsgálat célja könyvtárunk adottságainak, képességeinek, versenyelőnyének meghatározása. Az erőforrásainkat négy nagy csoportba sorolva vizsgáltuk:

- infrastruktúra,
- pénzügyi, gazdasági erőforrások,
- humán erőforrások,
- szolgáltatások.

1. Az infrastruktúra: megállapítható, hogy a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár a 15 éve felújított központi épületével, 6 fiókkönyvtárával, két könyvtár pontjával folyamatosan gondozott, feltárt könyvtári gyűjteménnyel rendelkező, jelentős épített, tárgyi és informatikai eszköz infrastruktúrával gazdálkodó intézmény. A központi könyvtárban kialakított kamasztér, képregénytár, az átalakított stúdió és létrehozott digitális labor korszerű informatikai szolgáltatások biztosításához megfelelő, de idővel további fejlesztésre lesz szükség. A felújított Vécsey Utcai Fiókkönyvtárunk ellátja azon településrészt, de a többi fiókkönyvtár infrastrukturális állapota már nem megfelelő a mai kor követelményeinek. Az Örökösöldi Fiókkönyvtár teljes felújítása sürgető feladatunk.
2. Pénzügyi, gazdasági erőforrások: az állam és a fenntartó önkormányzat határozza meg, valamint a különböző pályázati források nyújtotta lehetőségek. Lépést kell tartani az árak folyamatos növekedésével és számolni kell az eszközeink amortizációjával, folyamatos karbantartásával.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) keretében kapott állami támogatás igazodik a folyamatosan növekvő feladatokhoz, újonnan belépő települési könyvtárak könyvtári ellátásához.

3. Humán erőforrások: az utóbbi években jelentősen átalakultak a könyvtárak feladatai, s míg a hagyományosnak számító könyvtári tevékenységek elvégzésére is szükséges szakképzett munkaerőt biztosítani, addig új kompetenciákra is szükség van, ehhez új státuszokra van szükség, valamint a nyugdíjba vonuló munkatársak helyett kreatív, elhivatott, lelkes fiatal munkaerő felvételét kell megteremteni.
4. Szolgáltatások: számba vételükkor ki kell emelni azokat, amelyek versenyelőnybe hoznak a térség, a megye könyvtáraihoz képest. Ilyenek az e-book olvasó kölcsönzése, képregénytár, hang- és videofelvételek digitalizálása, játéktári foglalkozások, családbarát szolgáltatások (baba-mama szoba, családi olvasójegy), felnőttképzés, Stúdió szolgáltatásaink. Saját könyvkötéssel rendelkezünk, így külső kötészeti munkákat is tudunk vállalni. Szolgáltatásaink népszerűsítéséhez, versenyelőnyünk megtartásához reklám- és marketing tevékenységet kell folytatnunk.

Mottónk: „Érték, élmény, inspiráció”

VIII. Jövőkép

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár célja, hogy Nyíregyháza és Szabolcs-Szatmár-Bereg korszerű, folyamatosan fejlesztett, gondozott és több szempontból feltárt gyűjteményével, a szabad információhoz jutás és korlátozás nélküli hozzáférést biztosító virtuális és valóságos közösségi térként stabilan és magas színvonalon működjön tovább. Célja, hogy tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységével hozzájáruljon használói életminőségének javulásához.

Minőségi és innovatív szolgáltatásaival igazodik a folyamatosan változó használói elvárásokhoz támogatva a megye és a város lakosságának könyvtári és információs igényeit. Támogatja az élethosszig tartó tanulást és önképzést, a szabadidő hasznos eltöltését, az olvasást és olvasástanulást-tanítást népszerűsítő programokat, biztosítja az önálló alkotást (marker space) a közösségvezérelt kulturális programokon keresztül.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében elérendő célunk, hogy valamennyi településen a korszerű, helytől és időtől független könyvtári szolgáltatásokat egyre jobb színvonalon működtessük a szolgáltató helyek fejlesztésével vagy könyvtárbusz üzemeltetésével.

IX. Küldetésnyilatkozat

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, mint városi és megyei feladatokat is ellátó könyvtár küldetésének tekinti, hogy a jelentős kulturális hagyományokkal rendelkező Nyíregyháza Megyei Jogú Város és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye lakói számára egységes, sokrétű, magas színvonalú, értékteremtő és értékközvetítő könyvtári közszolgáltatást biztosítson. Célja, hogy a tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységével hozzájáruljon a használói életminőségének javításához.

A használói közösségek elérése és minőségi ellátása érdekében kiemelt figyelmet fordít a könyvtár folyamatos társadalmi szerepvállalására. Szolgáltatásaival elősegíti a társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok kulturális integrációját.

Használói számára egész életen át tartó élményt és inspirációt ad a tanuláshoz, a munkához és a szabadidő tartalmas eltöltéséhez. Figyeli, felméri és támogatja az egyéni és közösségi igényeket és azok változásait. Szakmai tevékenységével egy olyan könyvtár működtetését kívánja megvalósítani, amely életkortól és érdeklődési körtől függetlenül biztosítja használói minőségi kiszolgálását.

Különös figyelmet fordít a helyi vonatkozású kulturális örökség gyűjteménybe rendezésére, megőrzésére, hozzáférhetővé tételére, ezzel erősítve a lokálpatriotizmust, az identitástudat megőrzését.

Küldetésünk: olyan korszerű technológián alapuló, mindenki számára könnyen hozzáférhető, a dokumentumok különféle formáit tartalmazó tudásbázis működtetése, amellyel hozzájárulhatunk a térség humán erőforrásának megtartásához és fejlesztéséhez.

X. Minőségpolitikai nyilatkozat

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár információs rendszerével, gyűjteményeivel, felhasználó-központú szolgáltatásaival, kvalifikált személyi állományával biztosítja a megye és a város közkönyvtári ellátását.

Stratégiai tervünkben, jövőképünkben és küldetésnyilatkozatunkban megfogalmazott célok szerint kiemelten kezeljük a szolgáltatásaink minőségének egyenletes biztosítását, folyamatos javítását, fejlesztését, ezáltal partnereink elégedettségének növelését. Fő célunk, hogy a könyvtárhasználók a feladatait kiváló minőségben ellátó szolgáltatót lássák bennünk, érezzék és tudják, hogy a könyvtár vezetése, valamennyi dolgozója elkötelezetten dolgozik, céltudatos, segítőkész és nyitott az új használói igényekre, a megváltozott kihívásokra, a technikai vívmányok alkalmazására.

Célunkat az alábbi **alapértékek** következetes érvényesítésével valósítjuk meg:

- A változó igényekhez igazított, magas minőségi színvonalú szolgáltatási struktúra.
- Jól felkészült, korszerű ismeretekkel rendelkező, tájékozott szakemberek.
- Rugalmas hozzáférés (forrásközpontúság) az információkhoz, illetve a dokumentumokhoz.
- Minőségi szolgáltatási infrastruktúra, munkakörnyezet és munkafeltételek.
- Esélyegyenlőség biztosítása a tudás elérhetőségében a hátrányos helyzetűek számára.
- Magas szakmai színvonalú, tartalmában korszerű és hiteles felnőttképzés.

Minőségpolitikánk megvalósítása érdekében az alábbiakra köteleztük el magunkat:

- A mindenkor jogszabályoknak, határozatoknak és az általunk vállalt egyéb követelményeknek eleget teszünk.
- Munkatársaink folyamatos képzésével, ösztönzésével biztosítjuk a minőség iránti elkötelezettséget.
- Olvasóink és partnereink elégedettsége a legfontosabb, ezért a használói igényeket, elvárásokat folyamatosan mérjük, értékeljük, beépítjük minőségfejlesztési tevékenységünkbe.
- Felnőttképzési intézményként a képzési programok, és a kapcsolódó szolgáltatások folyamatos fejlesztése a képzésben résztvevők, a munkatársak és az oktatók igényei, véleménye alapján.
- Az információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés fejlesztése, új, korszerű módszerek és technológiák alkalmazásával.
- Dokumentum állományunk folyamatos fejlesztése az olvasói igények szerint.
- Marketing és PR tevékenységünk fejlesztésével gondoskodunk szolgáltatásaink nyilvánosságáról és széleskörű megismertetéséről.
- A munkakörnyezet fejlesztésével, a munkatársaink jó közérzetét biztosító feltételek és a szervezeti kultúra folyamatos jobbításával erősítjük szolgáltató képességünk minőségét.

A minőséggel kapcsolatos célkitűzéseink megvalósításához a teljes körű minőségirányítás (Total Quality Management, TQM) módszereit és technikáit alkalmazzuk.

A könyvtár vezetősége és valamennyi munkatársa a minőség iránti felelősséggel és elkötelezettséggel érvényesítik a minőségpolitika szempontjait.

XI. A KÖNYVTÁR STARTÉGIAI CÉLJAI 2022-2024 KÖZÖTT

Alapvető célok:

Rövid távú:

1. Azon célcsoportok feltérképezése, akik a könyvtárban a legkevésbé vannak jelen (kamaszok, pedagógusok, egyetemi hallgatók, oktatók).
2. Felhasználó-központú szemlélet fejlesztése, a megváltozott felhasználói rétegek kiszolgálása komplex szolgáltatásokkal a városban és a megyében egyaránt.
3. Az információs technológiák innovatív alkalmazása az értékmegőrzés és információ-közvetítés érdekében. Az intézmény informatikai rendszerének továbbfejlesztése, biztonságának fokozása.
4. Belső képzések szervezése a kistélepülési könyvtárak teljes állományának feldolgozásához.
5. PR tevékenység növelése, jelenlét a város, a megye és a könyvtáros szakma mindennapjaiban.
6. Humán erőforrás és épületfejlesztés.

Hosszú távú:

1. Alkalmazkodni a folyamatosan változó felhasználói igényekhez, ezáltal könyvtárunkat megkerülhetetlen helyé tenni. A meghatározott célcsoport számára célzott szolgáltatásokat, programokat indítani. Évente egy célcsoportra való fókuszálás:
2022. kamaszok
2023. pedagógusok (óvodapedagógusok, óvónők, bölcsődei dolgozók, tanárok),
2024. egyetemi hallgatók és oktatók
2. Könyvtárunk töltse be egy valódi közösségi tér szerepét.
3. Digitalizálási tevékenység, digitalizáció.
4. A kistélepülési könyvtárak teljes állományának feldolgozottsága az elektronikus katalógusban.
5. Könyvtár Pontok létrehozása a város könyvtári szolgáltatásokkal eddig kevésbé ellátott területein, igényfelmérések alapján, lehetséges helyszínek feltérképezése után.
6. Minőségbiztosítási rendszerünk (TQM) fenntartása.
7. Zöld könyvtár-program bevezetése.

Kulcsfontosságú területek:

1. Digitalizálás, informatikai fejlesztések, kulturális innováció

Célok:

1. A HUNTEKA integrált könyvtári rendszer fejlesztése, testre szabása, könyvtári adatbázisunk rendszeres revíziója. A JaDoX helyismereti archívum további fejlesztése és folyamatos revíziója.
2. A Helyismereti Gyűjteményünk aprónyomtatványainak, plakátjainak, cikk-kivágatainak digitalizálása és közzététele a Digitalizálási Stratégiai Tervünknek megfelelően.
3. Életkornak és tudásszintnek megfelelő célzott programok szervezése a digitális írástudás népszerűsítésében és fejlesztésében.
4. Informatikai felületeink felülvizsgálata és felhasználóbarátabbá tétele a gyors digitális átállás érdekében (pl. pandémia).
5. Szerepvállalás egy integrált városi közgyűjteményi rendszer kialakításában és működtetésében és ennek érdekében együttműködés a város többi kulturális intézményével, közös városi digitalizációs terv megvalósítása érdekében. A feltöltött elektronikus dokumentumokat egy helyen ériék el a felhasználók.

Beavatkozások:

1. Folyamatos egyeztetés a kivitelező céggel, a HunTéka 2-es verziójának és a JaDox cikkadatbázis testre szabása, fejlesztése, konverziós feladatok megoldása.
2. Megfelelő emberi erőforrás és informatikai háttér biztosítása.
3. A digitális írástudás alapjait, az élethelyzetekhez szükséges digitális ismeretek megszerzését biztosítjuk minden érdeklődő számára segítő foglalkozásokkal.
4. Felhasználói visszajelzések alapján fejlesztési terv kidolgozása és informatikai szakember által való megvalósítása.
5. Kezdeményező szerep, hogy a városi kulturális intézmények egy együttműködés keretében közös integrált városi közgyűjteményi rendszert alakítsanak ki. A digitalizált tartalmak egyeztetése, összehangolása.

2. Reklám, marketing

Az egységes szervezeti kommunikáció legfontosabb, minden mást meghatározó alapeleme az arculat, amely akár marketingről, akár PR-ról beszélünk, a kommunikáció minőségének meghatározója, egyik sikertényezője. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár arculatának célcsoport orientált átdolgozása, rendszerszerű arculati kézikönyvének kidolgozása megtörtént. A városi kommunikációba illeszkedő arculati elemek tudatos használata továbbra is alapvető fontosságú marad a 2022-2024-es ciklusban is.

Célok:

1. A könyvtárhasználók körének szélesítése. A könyvtár gyűjteményének, szolgáltatásainak és működésének hatékony bemutatása, megismertetése, használatának ösztönzése.
2. A könyvtár és a könyvtárosok pozitív társadalmi megítélésének erősítése a médiában, illetve a társadalomban.
3. A könyvtár szakmai elismertségének növelése.
4. Online jelenlétünk továbbfejlesztése (honlap, közösségi média felületek).
5. A könyvtáron belüli belső kommunikációs tevékenység tovább fejlesztése az intézmény stratégiai céljaival összhangban, és a munkatársi elköteleződés elősegítése.
6. Rendezvénypalettánk összeállítását a közösség tagjaival való folyamatos együttműködésre alapozzuk, annak érdekében, hogy valódi harmadik helyként jelenjünk meg a város kulturális életében.

Beavatkozás:

1. A stratégiai ciklusra vonatkozó kommunikációs terv alkalmazása, portfólió elemzés, célcsoporthoz rendelt kommunikációs kampányok kidolgozása a Marketing Munkacsoporttal együttműködve:
  - Olvasóbarát, beiratkozást ösztönző, könyvtárhasználatot népszerűsítő akciók folytatása, megújítása.
  - Kampány az e-források, adatbázisok megismertetése, digitális gyűjtemények és az online szolgáltatásaink: beiratkozás, félretétel, előjegyzés népszerűsítése érdekében.
  - A törzsolvasók, rendszeres könyvtárhasználók megbecsülésére irányuló program kidolgozása. Pártoló tagság, egyéni támogatók rendszerének kialakítása.
2. Eredményeink, munkatársaink szakmai eredményeinek publikálása a helyi médiában.
3. Más szervezeteknél betöltött szerepünk támogatása, országos szaksajtóban és konferenciákon való aktív részvétel.
4. Honlapunk adattartalmának folyamatos frissítése, megújítása, image filmek készítése. A könyvtár közösségi oldalakon való jelenlétének további fejlesztése, erősítése. A web2.0 eszközök hatékonyabb kihasználása.
5. Belső kommunikációs stratégiánk folyamatos felülvizsgálata, rendszeres munka- és csoportértekezletek tartása.
6. Széles körű rendezvényszervezési tevékenység folytatása. Kapcsolódás a városi rendezvényekhez, együttműködés a város kulturális intézményeivel. PR team folyamatos működtetése a rendezvények hatékony összehangolása érdekében. Turisztikai irodával való kapcsolat, városnéző buszhoz való kapcsolódás, stb. A megvalósult rendezvények felhasználói és használói adatainak tervszerű gyűjtése, elemzése, eredményeinek beépítése a rendezvénytervünkbe (CRM-rendszer).

3. Minőségi könyvtári szolgáltatások megyei szintű fejlesztése

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye nyilvános könyvtárai, a KSZR szolgáltatóhelyek megyénk valamennyi lakosa számára biztosítják a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést az információk és a dokumentumok teljes spektrumához. Információ- és kultúráközvetítő, az egész életen át tartó tanulást támogató tevékenysége mellett igen erős közösségfejlesztő, közösségmegtartó funkcióval is rendelkezik, minden nap jelen van egy település életében, meghatározó szerepe van a helyi lakosok körében. Vannak társadalmi csoportok (könyvtárbuszos települések), akik számára ez az egyetlen kulturális és információs és egyúttal szociális színtér, amit igénybe tudnak venni. A felnőttoktatási tevékenységünk is hozzájárul az egyenlő esélyek megteremtéséhez.

Célok:

1. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer szolgáltatásait minőségi dokumentumállománnyal, megfelelő technikai felszereltséggel, szakmailag jól felkészült szakemberekkel kell megvalósítanunk.
2. Az informatikai szolgáltatásaink fejlesztése, fenntartása, közös szoftver alkalmazása (integrált könyvtári rendszer, helyismereti adatbázis, stb.).
3. A megye teljes könyvtári állományának feltárása és elérhetővé tétele online felületen.
4. A kistélepülési könyvtárosok folyamatos fluktuációjából eredő problémák kezelése.

Beavatkozás:

1. Folyamatos igényfelmérés alapján állandó szolgáltatóhelyek működtetése vagy könyvtárbuszos szolgáltatások fenntartása.
2. Közös szoftver biztosítása a megye könyvtárainak, melyhez technikai és módszertani segítségnyújtás szükséges.
3. Megyei közös katalógus online felületének újraélesztése:
  - egységes nyilvántartás, adminisztráció,
  - adatbázis, ami tartalmazza a megye teljes állományáról szóló információkat,
  - közös keresési felület, mely kapcsolatot biztosít az országos rendszerekkel is,
  - 24 órás online könyvtári és tartalomszolgáltatás biztosítása,
  - helyismereti adatbázis fejlesztése.
4. Tudásmegosztás, a kistélepülési könyvtárak munkatársainak képzése, továbbképzése, fontos a hálózati együttműködés fejlesztése.

4. "Zöld Könyvtár"

Célok:

1. Az intézményben, az épületben energiahatékony technológiák tervezése.
2. Környezetbarát szemléletmód és energiatakarékos működtetés.
3. „Zöld állomány” különgyűjtemény kialakítása.
4. Környezetvédelmi szolgáltatások.
5. Szemléletformáló előadások, programok szervezése.
6. Az IFLA által kiírt Zöld könyvtár díj pályázat megnyerése.

Beavatkozás:

1. Tervezzük, hogy felkérünk egy tanúsított tervezőt, aki megvizsgálja, hogy a meglévő építészeti adottságok mellett miként lehet alkalmazni takarékosabb épületgépészeti, a környezeti terhelést és az energiafelhasználást csökkentő technológiai megoldásokat. Tervezzük a komfortérzetet, otthonosságot növelő, megfelelően kiválasztott dísznövényekből álló zöld-szigetek telepítését kertészetek és a lakosság bevonásával.
2. A papírfelhasználás terén a nyomtatással szemben a digitális megoldásokat részesítjük előnyben, és minden olyan módszert, amely csökkenti a keletkező papírhulladék mennyiségét (kétoldalas nyomtatás alkalmazása, piszkozatpapír használata a kevésbé fontos anyagokhoz). Lehetőség szerint környezetbarát tisztítószereket alkalmazunk és a keletkező hulladékot nagyobb részben szelektíven kezeljük, tervezzük a hulladékgazdálkodás további korszerűsítését.
3. Tudatosan építjük ökológiai különgyűjteményünket központi könyvtárunkba és fiókkönyvtárainkba egyaránt.
4. Nagyobb szerepvállalás a társadalom és a lakosság körében a környezettudatos, a szelektív hulladékgyűjtés területén, ezért könyvtárunk elemgyűjtő pontként, kupakgyűjtő pontként (könyv alakú gyűjtődénnyel) jelenik meg a belváros szívében.
5. Felkészülés és tapasztalat gyűjtés az IFLA által kiírt Zöld könyvtár díj megpályázásához.

5. Humán erőforrás fejlesztése, képzése és infrastrukturális fejlesztések

Célok:

1. A megnövekedett feladatokhoz a megfelelő létszámú és végzettségű dolgozók biztosítása.
2. Szervezeti kultúra és munkahelyi légkör fejlesztése.
3. Családbarát Munkahely kialakítása, fejlesztése.
4. Családbarát Szolgáltatóhely fejlesztése.
5. Épület és infrastrukturális fejlesztések: Az Örökösöldi Fiókkönyvtár felújításának folytatása, „Bizalom Könyvtrezor” kialakítása, ahová az olvasóink nyitvatartási időn kívül is leadhatják a könyvtárunkból kölcsönzött dokumentumokat, könyvkölcsönző automata, okospad és információs fal, továbbá egy könyvmegálló beszerzése és működtetése.
6. A TQM alapú könyvtári minőségirányítási rendszer folyamatos biztosítása.
7. Felnőttképzésünk továbbfejlesztése.

Beavatkozások:

1. Új státuszok biztosítása, a fenntartó meggyőzése a humán erőforrás biztosításához.
2. Az intézményen belüli belső kommunikáció javítása, gyakori összmunka-értekezletek tartása (legalább negyedévente 1 alkalommal), vezetői értekezletek tartása (kéthetente), a belső hálózat fejlesztése, felhő alapú tárhely használatának bevezetése, munkacsoportok kialakítása. A szervezeti kultúra fejlesztése, a közös értékrend szerinti gondolkodás kialakítása, a kommunikáció dinamikussá tétele, többféle csatornát használva.

3. Családbarát Munkahely bronz fokozat elnyerése után meglévő szolgáltatásaink fejlesztése, új intézkedések bevezetése.
4. Családbarát Szolgáltatóhely bronz fokozat elnyerése után meglévő szolgáltatásaink, tereink fejlesztése, új szolgáltatások bevezetése.
5. Pályázati források keresése, fenntartó támogatásának megnyerése.
6. A minőségirányítási menedzsment folyamatos működtetése, munkacsoportok munkájának összefogása, ellenőrzése, egyre több kolléga bevonása a folyamatok kialakításához, tréningek, belső tanfolyamok szervezése.
7. Új felnőttképzési tanfolyamok indítása, engedélyeztetése, ehhez szükséges humán- és pénzügyi feltételek megteremtése. Új képzések engedélyeztetése, digitális írástudás növelése, informatikai tanfolyamok tartása.

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár a 2022-2024-es időszakra vonatkozó stratégiai tervét a fenti szakmai trendek és elemzések figyelembevételével állította össze. Az egyes stratégiai célokhoz és területekhez tartozó feladatokat a könyvtár éves munkatervei részletezik.

A stratégiai célok megvalósításával a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár Nyíregyháza, a megye és az ország versenyképes kulturális, információszolgáltató intézménye, jövő-, fejlődés- és olvasóorientált szemléletű szervezete lesz, amely folyamatos innovációs tevékenységgel, magas színvonalú könyvtári szolgáltatások nyújtásával, aktív multifunkcionális közösségi térként járul hozzá a társadalom fejlődéséhez, kulturális és információs igényeinek kielégítéséhez.

Nyíregyháza, 2022. január 5.

Tomasovszki Anita
igazgató

Statisztikai mutatók

Könyvtárhasználat (KSZR nélkül)	2018. évi tény	2019. évi tény	2020. évi tény	várható eredmény 2024
Beiratkozott olvasók száma (fő)	12.540	16.696	16.392	18.000
Korosztályok szerint	76	102	101	153
3-6	350	466	457	698
6-14	2434	3241	3182	4853
14-18	1109	1476	1449	2210
18-65	7111	9468	9296	14178
65 felett	1459	1942	1907	2908
A könyvtári látogatások száma (db)	189.224	279.983	210.720	350.000
Ebből csoportok (db)	171	295	61	300
Kölcsönzött dokumentumok száma (db)	251.869	255.817	234.343	400.000
E-dokumentumok kölcsönzése (db)	39.040	44.984	30.804	50.000
Helyben használt dokumentumok (db)	313.916	498.761	36 283	500.000
Irodalomkutatások, témafigyelések száma (db)	23	89	80	100
Távhasználatok száma	168.445	151.525	715.218	720.000
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	720	720	720	750
A könyvtárban használható adatbázisok száma	17	17	17	20
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma (db)	3	3	4	5
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma (fő)	4.787	5.845	7.430	8.000
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	14.506	18.811	32.250	40.000

Kompetenciaképzés	2018. évi tény	2019. évi tény	2020. évi tény	várható eredmény 2024
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzések száma	9	17	61	70
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzéseken résztvevők száma	158	426	11.759	13.000
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzések száma	17	36	6	36
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzéseken résztvevők száma	300	244	36	250
A könyvtár által szervezett engedélyezett képzések, továbbképzések száma	17	14	4	20
A könyvtár által szervezett akkreditált képzéseken, továbbképzéseken résztvevők száma	184	221	58	230
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozások száma	200	250	10	250
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozásokon résztvevők száma	4.193	7.500	212	7.500
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programok száma	9	9	2	10
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programokon résztvevők száma	260	270	43	300
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok száma	1	1	1	5
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programokon résztvevők száma	200	301	11	200

A könyvtár által szervezett fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő képzések, programok száma	11	12	3	15
A könyvtár által szervezett fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő képzéseken, programokon résztvevők száma	200	234	39	230
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programok, képzések száma	5	28	41	50
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programokon, képzéseken résztvevők száma	200	172	8.560	9.000
Összes képzés száma	269	367	128	120
A képzésen résztvevők száma összesen	5695	9368	12 158	12000
A könyvtároktatást, képzést, könyvtári tevékenységeket támogató kiadványainak száma	0	0	0	1

Rendezvények	2018. évi tény	2019. évi tény	2020. évi tény	várható eredmény 2024
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvények száma összesen	1.096	1.032	355	1.000
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvényeken résztvevők száma	37.620	52.335	14.140	45.000
A könyvtárban szervezett időszak kiállítások száma	37	25	10	40
A könyvtárban szervezett időszak kiállítások látogatóinak száma	10.650	8.735	859	11.000
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvények száma	18	20	10	20
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvényeken résztvevők száma	211	280	225	250
A megyei hatókörű városi könyvtár esetében az általa ellátott kistélepüléseken szervezett rendezvények száma	1.049	1.495	233	1.500
A megyei hatókörű városi könyvtár esetében az általa ellátott kistélepüléseken szervezett rendezvényeken résztvevők száma	41.054	40.704	7.633	40.000
Egyéb rendezvények száma	114	137	120	120
Egyéb rendezvényeken résztvevők száma	7.791	8.397	23.444	15.000

Digitizálás	2018. évi tény	2019. évi tény	2020. évi tény	várható eredmény 2024-ig
Könyv	3	2	22	25
Folyóirat	713	0	3	4
Hanganyag	125	117	99	100
Audiovizuális dokumentum	60	91	-	-
Kép	198	158	267	300
Egyéb- cikk	1916	1312	1478	1500
Összesen	3015	1680	2804	3000

Kommunikáció	2018. évi tény	2019. évi tény	2020. évi tény	várható eredmény 2024-ig
Kommunikációs költségek (Ft)	603.343	874.800	101.600	1.000.000
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	23	21	14	45
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	11	57	5	25
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	281	361	249	370
Online hírek	62	64	249	270
Közösségi médiában megjelenő hírek	1100	1200	1200	1500
Hírlevelek	-	200	200	300
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	10	6 db/ 450.000 Ft	6 db/ 450.000 Ft	10 db/ 750.000 Ft
Facebook	5500	6000	6800	8000
Instagram	-	50	112	200
TikTok	-	-	37	100